

SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE
JA VÕRDSE KOHTLEMISE VOLINIK

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid

Eesti
tuleviku heaks

Eurotoetuste abi soolise võrdõiguslikkuse edendamisel Eestis

Liivi Pehk

ÜKP fondide võrdõiguslikkuse kompetentsikeskus

15. august 2019, Saaremaa

ÜKP fondide võrdõiguslikkuse kompetentsikeskus

Eesmärk: toetada ühtekuuluvuspoliitika fondide (ESF; ERDF; ÜF) vahendite planeerimisel ja kasutamisel **võrdsete võimaluste läbiva teemaga** arvestamist struktuurivahendite meetmete rakendamisel, seires ja hindamisel vastavalt **ühisätete määruse artikkel 7** nõuetele.

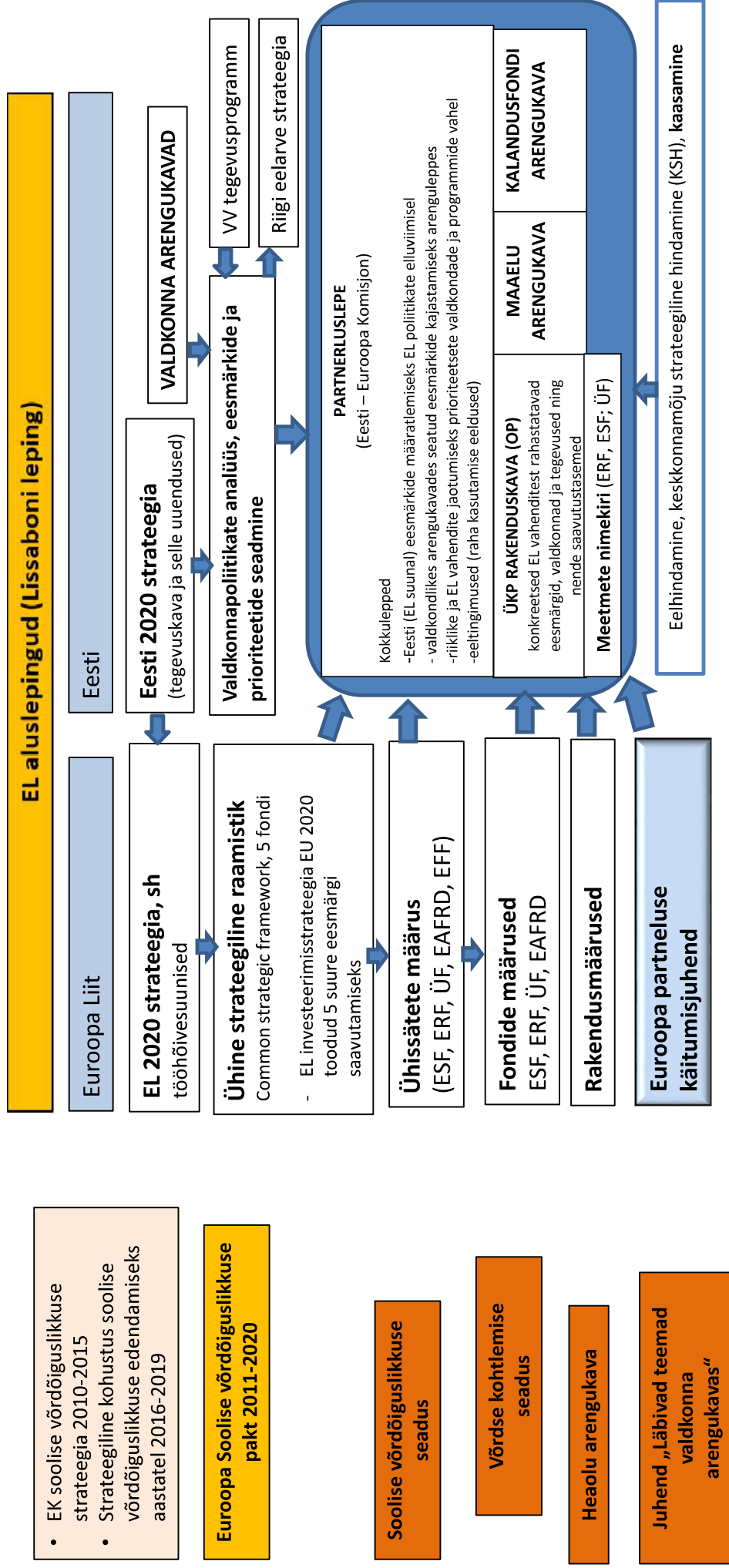
Sihtgrupp: rakendusasutused, rakendusüksused, toetuse taotlejad ja saajad

Kompetentsikeskust rahastatakse ÜKP fondide tehnilise abi toetusest.

<http://kompetentsikeskus.volinik.ee/>

Planeerimise lähtealused 2014 -2020

Läbiv teema „Võrdsed võimalused“

Seoseid läbivate teemadega ning nende arvesse võtmiseks kavandatud tegevusi kirjeldatakse toetuse andmise tingimuste (TAT) seletuskirjas, rakendusasutuse tegevuste puhul ka TATi tekstis (*Juhendmaterjal „Läbivad teemad valdkonna arengukavas*, <http://www.fin.ee/riigi-strateegiline-juhtimine>).

Meetmete kavandamisel ja elluviimisel tuleb arvestada erinevate sotsiaalsete rühmade (sh naised ja mehed, puudega inimesed, vanemaealised, noored, eri rahvuste esindajad) vajaduste ja ühiskondliku staatusega ning tagada neile võrdsed võimalused tegevustes osalemiseks ja neist kasu saamiseks ([Partnerluslepe ESI fondide kasutamiseks 2014-2020](#)).

Naiste ja meeste võrdsus

Võrdsed võimaluste tagamine puudega inimestele

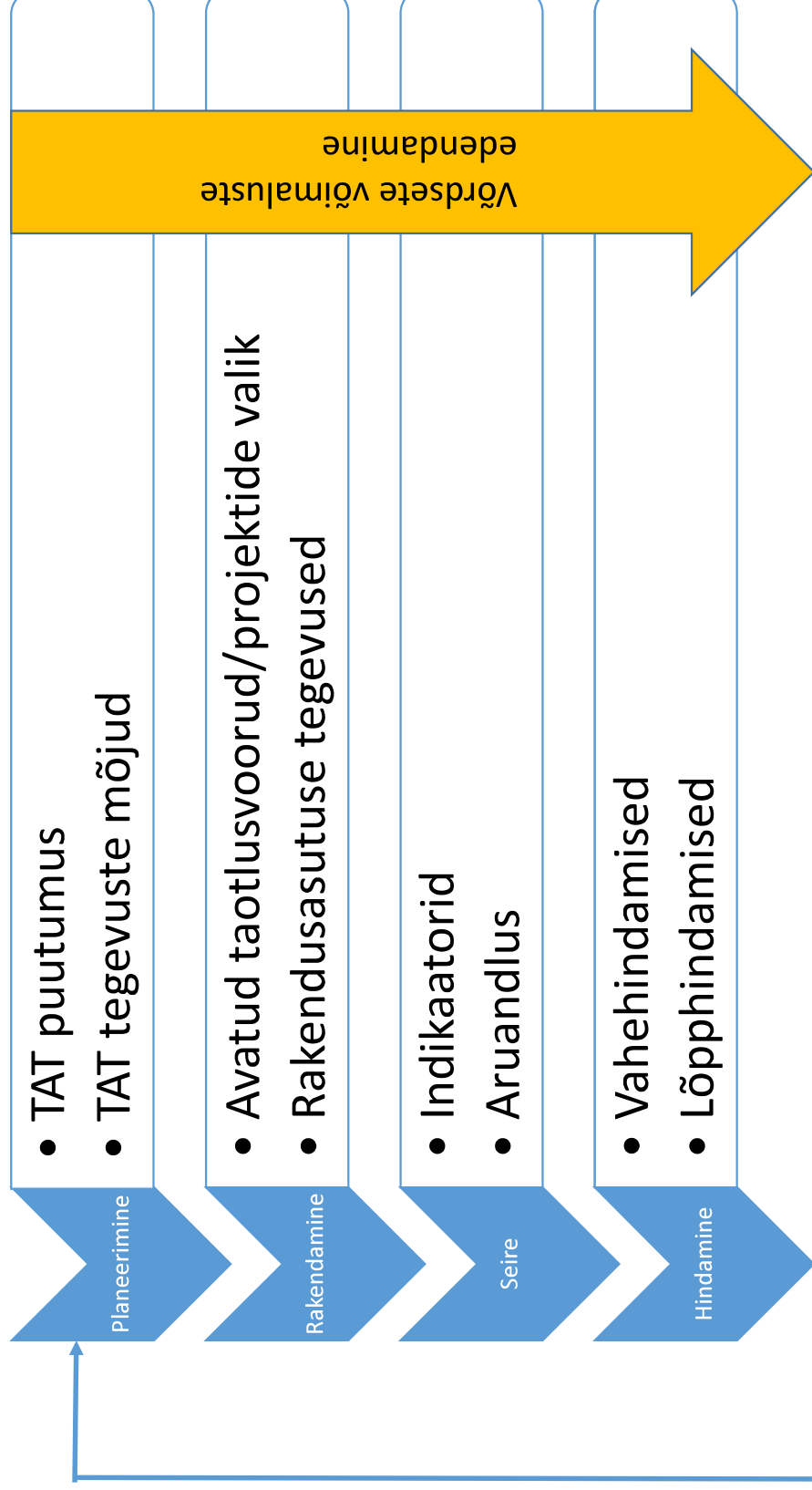
Võrdsed võimaluste tagamine erinevas vanuses inimestele

Võrdsed võimaluste tagamine sõltumata rahvuslikust kuuluvusest

Võrdsed võimalused struktuurivahendite planeerimisel, rakendamisel, seires ja aruandluses

Võrdsete võimaluste edendamine eurotoetuste kasutamisel

Eurotoetuste rakendussüsteem Eestis

Korraldusasutused (RM, RTK)

Rakendusasutused (ministeeriumid)
HTM, MKM, SIM, KUM, RM, RK, SOM, KEM

Rakendusüksused
EAS, Innove, Archimedes, Kredex, KIK, RIA, TJA, RM,
RTK

Võrdsete võimaluste edendamise kohustus

Struktuurivahendite rakendamise 2014-2020 perioodil on ESIF fondidest rahastatavates projektides kõikide tegevuste kavandamisel, elluviimisel, seires ja hindamisel **kohustuslik**:

- **edendada soolist võrdõiguslikkust**
- **vältida** diskrimineerimist (soo, vanuse, rahvuse, rassi, nahavärvuse, puude, seksuaalse sättumuse, veendumuse alusel)
- **tagada** puuetega inimestele juurdepääs

Ühissätete määrus

- Artikkel 5
Valitsusväliste organisatsioonide ja soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise edendamise eest vastutavate organite kaasamine.
Nõustavad struktuurid
- Artikkel 7
Meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamine ja mittediskrimineerimine
- Artiklid 50, 52 ja 111
Eduaruanded (2017 ja 2019)
- Artikkel 125
Üldised projekti valiku kriteeriumid
- Lisa I, punkt 5.3 ja 5.4
Liikmesriigid kirjeldavad võetavaid meetmeid ja teevad vajadusel soolisi analüüse.
Hindamised ja enesehindamised
Ebasoodsamas olukorras olevate inimrühmade vajaduste arvestamine, et võimaldada osalemine tööturul.
Kõikide toodete, kaupade, teenuste ja taristute ligipääsetavus puuetega inimestele

Euroopa Sotsiaalfondi määrus

- Artikkel 2 Sotsiaalfond **edendab** soolist võrdõiguslikkust, võrdset kohtlemist ja võrdseid võimalusi.
- Artikkel 3 Tööhõive edendamise ning tööjõu liikuvuse parandamise valdkondliku eesmärgi raames toetatakse **naiste ja meeste võrdõiguslikkust kõigis valdkondades**, kaasa arvatud töö saamisel ja karjääri edendamisel, töö- ja eraelu ühitamisel ning võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise edendamisel.

Vaesuse ja igasuguse diskrimineerimise vastu võitlemise valdkondliku eesmärgi raames toetatakse igasuguse **diskrimineerimise tõkestamist** ja võrdsete võimaluste edendamist.
- Artikkel 5 **Väljund- ja tulemusnäitajad** esitatakse meeste ja naiste kohta eraldi, kui see on kohaldatav
- Artikkel 7 **Soolõime ja sihipärased meetmed** igas investeerimisprioriteedis
- Artikkel 8 Võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise edendamine
- Lisa I Ühised **väljundnäitajad**, koheste ja pikaajaliste **tulemuste näitajad** osalejate kohta esitatakse meeste ja naiste lõikes eraldi.

Kompetentsikeskuse tegevused

Teadlikkuse tõstmine

- Juhendid ja infomaterjalid

- Infopäevadel osalemine
- Infoportaal

<http://kompetentsikeskus.volnik.ee/>

- Veebiväljaanded

<https://vordsedvoimalused2020.ee>

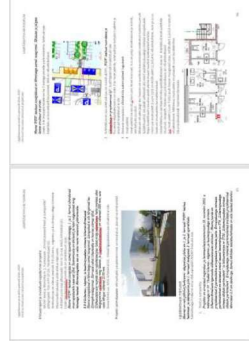

Nõustamine

- Toetuse andmise tingimuste koostamisel
- Meetmete hindamiste läbiviimisel
- Avatud taotlusvoorude läbiviimisel
- Taotluste esitamisel, toetuste rakendamisel jms

Uuringud ja analüüsid

Võrdsete võimaluste edendamise võrgustik

- Infoleht
- Võrgustiku kohtumised

TAT tegevuste eeldatav mõju naiste ja meeste võrdsuse saavutamisele

➤ Mida soovitakse saavutada?

- soolise segregatsiooni vähendamine (koolitatakse karjäärinõustajaid vähendamaks soostereotüüpide mõju haridus- ja karjäärivalikutele, toetatakse tütarlaste huvi kasvu LTT valdkonna ja erialade vastu jms)
- naiste hoolduskoormuse vähendamine, et tagada naiste püsiv osalus ja edu tööhöives (lapsehoiukohtade loomine; laste, eakate ja erivajadustega pereliikmete hooldusteenused jms)
- soolise tasakaalu suurenemine otsustus- ja juhtimistasandil (toetatakse tütarlastes ja naistes ettevõtliku hoiaku kujundamist ja huvi kasvu ettevõtlusega tegelemise vastu)
- meeste riskikäitumise vähendamine ja soolise lõhe vähenemine naiste ja meeste eeldatavas elueas (tegeletakse alkoholi liigtarvitamise varase avastamise arendamisega ning kaasajastatakse alkoholisõltuvuse raviteenuse pakkumist)
- sooliste lõhede vähendamine (pikaajalised töötud, madalama haridusega inimesed)
- töö- ja pereelu ühitamine (lapsehoiu võimaldamine väikelaste vanematele tööpraktika ja/või koolituste ajaks, erilised lapsehoiukohad, e-õpe jms)

Näiteid soolise võrdõiguslikkuse edendamise programmides/projektides perioodil 2014-2020

Põhja-Tallinna poistegruppide ja Lasnamäe tüdrukute võistkonna põhjal kokku pandud segatiim (ESF toetus),

<https://www.spinprogramm.ee/udised/page/2/>

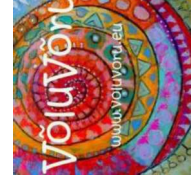

Viru Haigla AS „Hooldus- ja tervishoiutöötajate digipädevuste arendamine“ (ESF toetus),

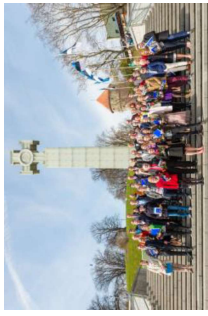
<http://viruhaigla.ee/tapa/digipadevus/>

Eriilmeline lasteade: Õhtu, öö- ja nädalavahetuse rühmad, 1,5-2 aastaste rühmad (ESF toetus), <https://www.pesa.ee/>

“Meie aja võtmepädevused“ (ESF toetus), <http://www.volvuvoru.eu/PROJEKTI>

Digitalse kirjaoskuse suurendamine 2014-2020 (MKM, ESF toetus) <http://vali-it.ee/projekt/>

<https://www.ituudised.ee/udised/2017/08/11/miks-ma-laksin-vali-it-kursusele>

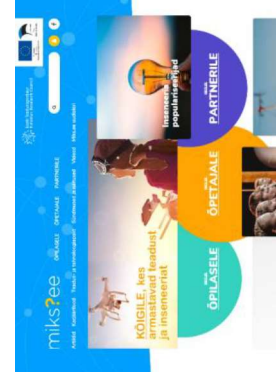
<https://startit.ee/it/ame-tiprofiilid/>

Teavitustegevused, sh naiste osakaalu suurendamiseks IKT-tööjõu hulgas

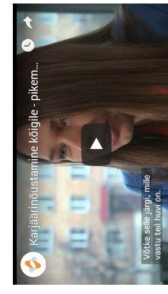

ETAG, RITA programm „Valdkondliku uurimis- ja arendustegevuse toetamine“ (ERF toetus),

<https://www.etag.ee/wp-content/uploads/2019/05/Teadust-ja-tehnoloogiat-populariseerivate-tegevuste-kaardistamine-ia-analüüs.pdf>

Teaduse populariseerijatele suunatud veebileht (ERF toetus), <https://www.miks.ee/>

minukarjäär.ee Eesti Töötukassa Töötukassa „Karjäärinõustamise kättesaadavuse suurendamine“, <https://www.minukarjäär.ee/>

Period 2021-2027

Ühtekuuluvuspoliitika eesmärgid aastateks 2021-2027

- **Arukam Euroopa** – uuenduslik ja arukas majanduslik ümberkujundamine (VKE-de toetamine, digitaliseerimine, innovatsioon)
- **Keskkonnahoidlikum, vähese CO2-heitega Euroopa**
- **Paremini ühendatud Euroopa** – liikuvus ja piirkondlike digiühenduste tõhustamine
- **Sotsiaalsem Euroopa** – Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamine, toetatakse kvaliteetset tööhõivet, hariduse ja oskuste omandamist, sotsiaalset kaasatust ja võrdset juurdepääsu tervishoiuteenustele;
- **Kodanikele lähemal olev Euroopa** – linna- ja maapiirkondade ning rannikualade kestlik ja terviklik areng kohalike algatuste kaudu

ESIF fondide rakendamine perioodil 2021-2027

- „Eesti 2035“ on alus EL ÜKP vahendite planeerimiseks ja kokkuleppimiseks Euroopa Komisjoniga perioodiks 2021-2027
- ESF+ rakendamisel on oluline rõhk Euroopa Sotsiaalõiguste samba eesmärkide elluviimisel
- EK riigipõhised soovitused on rohkem siduvad
- Eeltingimused on asendatud rakendamistingimustega (rakendamistingimus peab olema täidetud kogu rakenduskava elluviimise perioodil ja selle nõude täitmist jälgib seirekomisjon)
 - Üldised horisontaalsed rakendamistingimused, sh Euroopa Liidu põhiõiguste harta tõhus kohaldamine ja rakendamine, ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni rakendamine
 - Teemaatilised horisontaalsed rakendamistingimused, sh eesmärgi „Sotsiaalsem Euroopa“ puhul soolise võrdõiguslikkuse edendamise riikliku strateegia olemasolu

Perioodil 2021-2027 eurotoetuste planeerimine ja rakendamine - MTÜ-de roll ja võimalused

- Osalemine Eesti 2035 strateegia koostamises
- Euroopa Komisjoni riigipõhised soovitusel (saadikud Brüsselis)
- Partnerlusleppede koostamises osalemine (vt Partnerlusjuhend)
- Valdkondlike ja regionaalsete (KOV) arengukavade koostamises kaasaraäkimine
- Kaasatus programmide/ projektide rakendamisse- rakendajate teadlikkuse tõstmine
- Osalemine seirekomisjonides ja valdkondlikes komisjonides
- Koostöö teiste huvikaitseorganisatsioonidega Euroopa Liidu tasandil

SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE
JA VÕRDSE KOHTLEMISE VOLINIK

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid

Eesti
tuleviku heaks

Täna!

Liivi Pehk

ÜKP fondide võrdõiguslikkuse kompetentsikeskus

Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise voliniku kantselei